PATVIRTINTA
Papilės Simono Daukanto gimnazijos
direktoriaus 2026 m. spalio 16 d.
įsakymu Nr. V – 213

AKMENĖS RAJONO PAPILĖS SIMONO DAUKANTO GIMNAZIJOS (IR IKIMOKYKLINIO UGDYMO SKYRIAUS) EPINEFRINO AUTOINJEKTORIAUS LAIKYMO IR NAUDOJIMO ANAFILAKSIJOS ATVEJU TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

l. Šis Epinefrino autoinjektoriaus laikymo ir naudojimo anafilaksijos atveju tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato epinefrino autoinjektorių laikymo, prieinamumo ir naudojimo Papilės Simono Daukanto gimnazijoje ir ikimokyklinio ugdymo skyriuje (toliau – Gimnazija) tvarką, darbuotojų veiksmus įtarus anafilaksiją, skubiosios medicinos pagalbos iškvietimo, mokinio tėvų (globėjų) informavimo ir įvykio dokumentavimo tvarką.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 590, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 ir juo patvirtintu Švietimo teikėjų, vykdančių ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, pirmosios pagalbos rinkinio aprašu, taip pat kitais pirmosios pagalbos teikimą ir mokinių sveikatos priežiūrą reglamentuojančiais teisės aktais.

3. Anafilaksija – staiga prasidedanti ir galinti labai greitai progresuoti sunki alerginė reakcija, galinti kelti tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei.

4. Epinefrino autoinjektorius yra pirmosios pagalbos priemonė, skirta epinefrinui suleisti į raumenis įtariamos anafilaksijos atveju.

5. Epinefrino autoinjektoriaus naudojimas šiame Apraše nustatytais atvejais laikomas pirmosios pagalbos teikimu, o ne savarankišku mokinio gydymu ar vaistinių preparatų skyrimu.

6. Gimnazijos ir IU skyriaus darbuotojai mokiniams savo nuožiūra neskiria ir neduoda kitų vaistinių preparatų. Šiame Apraše nustatyta epinefrino naudojimo tvarka taikoma tik įtariamos anafilaksijos, kaip gyvybei pavojingos būklės, atveju.

II SKYRIUS
EPINEFRINO AUTOINJEKTORIŲ LAIKYMAS IR PRIEINAMUMAS

7. Gimnazijos ir IU skyriaus pirmosios pagalbos rinkinyje laikomi teisės aktų nustatytos dozės ir kiekio epinefrino autoinjektoriai. Pagal nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. taikomus reikalavimus turi būti ne mažiau kaip vienas 150 mikrogramų autoinjektorius vaikams, sveriantiems iki 30 kg, ir vienas 300 mikrogramų autoinjektorius vaikams, sveriantiems 30 kg ar daugiau, bei suaugusiesiems.

8. Epinefrino autoinjektoriai laikomi Gimnazijos fizinio ugdymo mokytojo kabinete, IU skyriuje – mokytojų metodiniame kabinete. Kabinetai ir vietos pažymėtos lipdukais „Šioje vietoje adrenalinas“.

9. Kabineto raktą turi Gimnazijos budėtojas, IU skyriaus patalpa darbo metu neužrakinama.

10. Gimnazijos ir IU skyriaus pirmosios pagalbos rinkiniai pažymimi lipduku, kad čia laikomas epinefrinas.

11. Už autoinjektorių jo buvimo vietos pažymėjimą, galiojimo terminų kontrolę ir pirmosios pagalbos rinkinio komplektaciją atsakingas direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo.

12. Darbuotojai informuojami, kur konkrečiai Gimnazijoje ir IU skyriuje laikomi epinefrino autoinjektoriai.

13. Konkrečiam mokiniui gydytojo paskirtą individualų epinefrino autoinjektorių parūpina jo tėvai (globėjai). Jo laikymas ir naudojimas organizuojamas vadovaujantis gydytojo rekomendacijomis ir galiojančiais teisės aktais.

III SKYRIUS
ANAFILAKSIJOS ATPAŽINIMAS

14. Anafilaksija įtariama, kai staiga, dažniausiai po galimo kontakto su alergenu, atsiranda ir sparčiai progresuoja vienas ar keli žemiau nurodyti požymiai.

15. Galimi anafilaksijos požymiai:

15.1. Kvėpavimo sistemos:

15.1.1. pasunkėjęs ar triukšmingas kvėpavimas;

15.1.2. dusulys, švokštimas;

15.1.3. gerklės veržimas, užkimimas ar staiga pasikeitęs balsas;

15.1.4. liežuvio ar gerklės tinimas.

15.2. Kraujotakos ir bendros būklės:

15.2.1. staigus silpnumas ar galvos svaigimas;

15.2.2. išblyškimas;

15.2.3. sąmonės sutrikimas ar netekimas;

15.2.4. kolapso požymiai.

15.3. Odos ir gleivinių:

15.3.1. staiga atsiradusi dilgėlinė ar intensyvus niežėjimas;

15.3.2. odos paraudimas;

15.3.3. lūpų, liežuvio, akių vokų ar veido tinimas.

15.4. Virškinimo sistemos:

15.4.1. stiprus pilvo skausmas;

15.4.2. pasikartojantis vėmimas;

15.4.3. kiti staiga atsiradę ryškūs virškinimo sistemos simptomai kartu su kitais alerginės reakcijos požymiais.

16. Anafilaksija gali pasireikšti ir be odos bėrimo, todėl vien bėrimo nebuvimas nėra pagrindas atmesti anafilaksiją.

17. Įtarus anafilaksiją, pagalba pradedama teikti nedelsiant. Negalima laukti, kol atvyks mokinio tėvai, Gimnazijos administracijos atstovas ar visuomenės sveikatos specialistas.

IV SKYRIUS
DARBUOTOJŲ VEIKSMAI ĮTARUS ANAFILAKSIJĄ

18. Darbuotojas, pirmasis pastebėjęs galimą anafilaksiją:

18.1. įvertina nukentėjusiojo būklę;

18.2. nedelsdamas kviečia kitą darbuotoją į pagalbą, jei toks yra šalia;

18.3. nurodo konkrečiam asmeniui atnešti epinefrino autoinjektorių;

18.4. nedelsiant organizuoja Bendrojo pagalbos centro iškvietimą telefonu 112;

18.5. esant anafilaksijos požymiams, panaudoja tinkamos dozės epinefrino autoinjektorių pagal jo gamintojo naudojimo instrukciją;

18.6. vykdo Bendrojo pagalbos centro operatoriaus ir greitosios medicinos pagalbos specialistų nurodymus;

18.7. nepalieka nukentėjusiojo vieno ir stebi jo būklę iki greitosios medicinos pagalbos atvykimo.

19. Epinefrino autoinjektorių gali panaudoti pirmąją pagalbą teikiantis pedagoginis darbuotojas, mokytojo padėjėjas ar kitas teisės aktų nustatyta tvarka pirmąją pagalbą teikti pasirengęs suaugęs asmuo.

20. Kritinės situacijos metu nereikia gauti direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo, visuomenės sveikatos specialisto ar mokinio tėvų išankstinio leidimo epinefrino autoinjektoriui panaudoti.

21. Sprendimą panaudoti epinefrino autoinjektorių priima pirmąją pagalbą teikiantis asmuo, įvertinęs nukentėjusiojo būklę ir įtaręs anafilaksiją.

22. Jeigu nukentėjusysis turi jam asmeniškai gydytojo paskirtą epinefrino autoinjektorių, vadovaujamasi jo individualiomis gydytojo rekomendacijomis.

23. Epinefrinas leidžiamas į išorinę šlaunies dalį pagal konkretaus autoinjektoriaus gamintojo instrukciją.

24. Panaudojus epinefrino autoinjektorių, visais atvejais skambinama 112, net jeigu nukentėjusiojo būklė pagerėjo.

25. Jeigu 112 operatorius ar greitosios medicinos pagalbos specialistas pateikia tolesnius nurodymus, darbuotojai juos vykdo.

26. Jei nukentėjusysis praranda sąmonę ir normaliai nekvėpuoja, nedelsiant pradedamas pradinis gaivinimas.

V SKYRIUS
VEIKSMŲ PASISKIRSTYMAS

27. Esant galimybei, pagalbą organizuoja keli darbuotojai vienu metu:

27.1. Pirmasis darbuotojas:

27.1.lieka su nukentėjusiuoju;

27.1.2. vertina jo būklę;

27.1.3. panaudoja epinefrino autoinjektorių;

27.1.4. teikia kitą būtiną pirmąją pagalbą.

27.2. Antrasis darbuotojas:

27.2.1. skambina telefonu 112;

27.2.2. tiksliai nurodo Gimnazijos ar IU skyriaus adresą ir vietą, kur yra nukentėjusysis;

27.2.3. vykdo 112 operatoriaus nurodymus.

27.3. Trečiasis darbuotojas arba administracijos atstovas:

27.3.1. informuoja mokinio tėvus (globėjus);

27.3.2. pasitinka greitosios medicinos pagalbos brigadą prie įėjimo ir palydi ją iki nukentėjusiojo; prireikus užtikrina kitų mokinių priežiūrą.

28. Jei įvykio vietoje yra tik vienas darbuotojas, jo prioritetas yra nukentėjusiojo gyvybės išsaugojimas: epinefrino panaudojimas, skambutis 112 ir pirmosios pagalbos teikimas. Administracijos ir tėvų informavimas atliekamas, kai tik tai galima padaryti neatidedant būtinosios pagalbos.

VI SKYRIUS
MOKINIO TĖVŲ INFORMAVIMAS

29. Apie įtariamą anafilaksiją ir epinefrino panaudojimą mokinio tėvai (globėjai) informuojami nedelsiant po to, kai iškviesta greitoji medicinos pagalba ir pradėta teikti būtinoji pirmoji pagalba.

30.Tėvų informavimas negali uždelsti epinefrino panaudojimo ar skambučio 112.

31. Tėvams pranešama: kas atsitiko; kokie simptomai pastebėti; ar ir kada panaudotas epinefrino autoinjektorius; kad iškviesta greitoji medicinos pagalba; į kurią gydymo įstaigą nukentėjusysis išvežamas, jeigu ši informacija žinoma.

VII SKYRIUS
ĮVYKIO DOKUMENTAVIMAS

32. Po įvykio, užtikrinus nukentėjusiojo saugumą ir perdavus jį greitosios medicinos pagalbos specialistams, įvykis dokumentuojamas.

33. Pirmąją pagalbą suteikęs darbuotojas arba kitas direktoriaus paskirtas asmuo užpildo Pirmos pagalbos suteikimo ir epinefrino panaudojimo aktą (Aprašo 3 priedas).

34. Pranešime nurodoma: įvykio data ir laikas; įvykio vieta; nukentėjęs asmuo; aplinkybės ir, jei žinoma, galimas alergenas; pastebėti simptomai; epinefrino panaudojimo laikas ir dozė; autoinjektorių panaudojęs asmuo; skambučio 112 laikas; greitosios medicinos pagalbos atvykimo laikas, jei žinomas; tėvų informavimo laikas ir informavęs asmuo; kiti atlikti pirmosios pagalbos veiksmai; nukentėjusiojo perdavimo greitosios medicinos pagalbos specialistams aplinkybės.

35. Dokumentas perduodamas Gimnazijos direktoriui arba jo įgaliotam asmeniui ir saugomas laikantis Gimnazijos dokumentų valdymo bei asmens duomenų apsaugos reikalavimų.

36. Panaudotas autoinjektorius perduodamas greitosios medicinos pagalbos specialistams arba sutvarkomas pagal jų pateiktus nurodymus.

37. Panaudotas autoinjektorius pirmosios pagalbos rinkinyje kuo skubiau pakeičiamas nauju.

VIII SKYRIUS
DARBUOTOJŲ PASIRENGIMAS

38. Gimnazijos darbuotojai supažindinami su anafilaksijos požymiais, epinefrino autoinjektoriaus buvimo vieta, skubiosios pagalbos veiksmų seka, autoinjektoriaus naudojimo principu ir pareiga nedelsiant skambinti 112.

39. Darbuotojams organizuojami praktiniai epinefrino autoinjektoriaus naudojimo mokymai.

40. Gimnazijos fizinio ugdymo mokytojo kabinete, šalia pirmosios pagalbos vaistinėlės, laikomas autoinjektorius su epinefrinu. Greta pakabintas pagrindinių veiksmų algoritmas, kuriuo darbuotojai gali vadovautis prireikus. IU skyriuje autoinjektorius su epinefrinu laikomi mokytojų metodiniame kabinete, šalia pirmosios pagalbos vaistinėlės.

IX SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Pagrindinis šio Aprašo principas – esant pagrįstam įtarimui dėl anafilaksijos, pirmoji pagalba teikiama nedelsiant, nelaukiant administracijos, visuomenės sveikatos specialisto ar tėvų atvykimo.

42. Darbuotojas, teikiantis pirmąją pagalbą, veikia pagal savo pirmosios pagalbos kompetenciją, šį Aprašą, autoinjektoriaus naudojimo instrukciją ir Bendrojo pagalbos centro bei greitosios medicinos pagalbos specialistų nurodymus.

43. Su šiuo Aprašu pasirašytinai supažindinami pedagoginiai darbuotojai, mokytojų padėjėjai ir kiti darbuotojai, kuriems gali tekti teikti pirmąją pagalbą.

44. Aprašas peržiūrimas pasikeitus teisės aktams, epinefrino autoinjektorių naudojimo rekomendacijoms arba įvykus anafilaksijos atvejui Gimnazijoje ar jos IU skyriuje.

_____

Akmenės rajono Papilės Simono Daukanto gimnazijos epinefrino autoinjektoriaus laikymo ir naudojimo anafilaksijos atveju tvarkos aprašo
1 priedas

TRUMPAS VEIKSMŲ ALGORITMAS „ĮTARIAMA ANAFILAKSIJA“

1. ATPAŽINTI

Staigus dusulys, švokštimas, gerklės ar liežuvio tinimas, ryškus silpnumas, sąmonės sutrikimas ar kelių organizmo sistemų alerginės reakcijos požymiai.

2. VEIKTI NEDELSIANT

Atnešti tinkamos dozės epinefrino autoinjektorių.

3. PANAUDOTI EPINEFRINĄ

Pagal autoinjektoriaus gamintojo instrukciją suleisti į išorinę šlaunies dalį.

4. SKAMBINTI 112

Pasakyti: „Įtariama anafilaksija. Panaudotas epinefrino autoinjektorius.“

5. NEPALIKTI VIENO NUKENTĖJUSIOJO

Stebėti kvėpavimą ir sąmonę. Vykdyti 112 operatoriaus nurodymus.

6. INFORMUOTI TĖVUS

Tik pradėjus teikti būtinąją pagalbą ir iškvietus 112.

7. DOKUMENTUOTI ĮVYKIUS

Užrašyti simptomus, epinefrino panaudojimo ir 112 iškvietimo laiką bei atliktus veiksmus.

Akmenės rajono Papilės Simono Daukanto gimnazijos epinefrino autoinjektoriaus laikymo ir naudojimo anafilaksijos atveju tvarkos aprašo
2 priedas

PAPILĖS SIMONO DAUKANTO GIMNAZIJA

EPINEFRINO APSKAITOS IR TIKRINIMO ŽURNALAS

Pirmosios pagalbos rinkinio vieta: _____
Atsakingas asmuo:
_____

Laikotarpis: _____

Data	Dozė (150 / 300 µg)	Serijos Nr.	Galioja iki	Kiekis	Tirpalo išvaizda	Pakuotė / autoinjektorius	Laikymo sąlygos	Pastabos	Parašas

Akmenės rajono Papilės Simono Daukanto gimnazijos epinefrino autoinjektoriaus laikymo ir naudojimo anafilaksijos atveju tvarkos aprašo
3 priedas

PIRMOSIOS PAGALBOS SUTEIKIMO IR EPINEFRINO PANAUDOJIMO AKTAS

202__ m. _____ d. Nr. _____
Papilė

1. Įvykio data, laikas ir vieta:
_____
2. Asmuo, kuriam suteikta pagalba (vardas, pavardė):
_____
3. Pastebėti simptomai / aplinkybės:
_____
_____
4. Panaudotas epinefrino švirkštiklis (pavadinimas, stiprumas):
_____
5. Serijos Nr. _____ Tinka iki
_____
6. Epinefrino panaudojimo laikas: _____ val. _____ min.
7. Skubiosios pagalbos numeriu 112 paskambinta: _____ val. _____ min.
8. Vaiko teisėti atstovai informuoti: _____ val. _____ min.
9. Pirmąją pagalbą suteikęs asmuo (vardas, pavardė, pareigos):
_____
10. Trumpas suteiktos pagalbos ir tolesnių veiksmų aprašymas:
_____
_____
_____
_____
_____
11. Pastabos:
_____
_____
_____
Pagalbą suteikęs asmuo
_____
(parašas) (vardas, pavardė)